

Kokousmuistio YVA-työryhmän 11. kokouksesta

Aika: Maanantai 29.2.2016 klo 9.15-15.00

Paikka: Pankkisali/YM

Paikalla: Riitta Rönkä, pj. (YM), Markus Tarasti (YM), Seija Rantakallio, (YM), Lasse Tallskog (YM), Jorma Jantunen (SYKE), Eriika Melkas (YM), Jaana Junnila (YM), Netta Skön (TEM), Marja-Terttu Parsama (Etelä-Suomen AVI), Pekka Kemppainen (MMM), Timo Jokelainen (Lapin ELY) Riitta Turunen (Hämeen ELY), Tapani Veistola (Suomen Luonnonsuojeluliitto), Jari Salila (OM), Katri Nuuja (Liikennevirasto)

1. Työryhmän kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisten kokousten muistio hyväksyttiin muutoksitta.

3. YVAn ja hankekaavoituksen yhdistäminen

Jatkettiin asian käsittelyä työryhmässä.

Keskustelussa tuotiin esiin muun muassa seuraavaa:

- Timo Jokelainen oli tiedustellut ELY-y –johtajien näkemyksiä YVAn ja hankekaavoituksen yhdistämisestä. Näkemys oli ollut, että näiden kahden prosessin pidemmälle menevä vaihtoehto tulisi ainakin selvittää tarkemmin. ELYjen YVA-asiantuntijat puolestaan olivat suhtautuneet epäilevästi tiiviimpään yhdistämiseen.
- Satu Räsänen kannatti hankekaavoitusvetoisen vaihtoehdon tarkastelua lainsäädännöllisenä ratkaisuna vaihtoehdon 7 lisäksi.
- Katri Nuuja toi esiin, että moottoritien parantamishankkeet voisivat olla luonteeltaan sellaisia, jotka voitaisiin selvittää kaavoituksessa. YVA on kokemuksen mukaan ollut nopeampi menettely ja kaavoitus on kestänyt pidempään. Myös erillinen YVA tulisi olla mahdollinen. Maankäytöllisinä hankkeina mainittiin erityisesti tuulivoimahankkeet ja väylähankkeiden muutoshankkeet.

Puheenjohtaja veti yhteen käydyin keskustelun ja sovittiin, miten edetään:

- parannetaan asiasta laaditun muistion perusteluja ja otetaan huomioon myös yhden luukun palvelun huomiointi ja hankkeiden määrät,
- Käydään läpi SYKEN toimittamaa tietoa YVA-hankkeiden määrästä ja laadusta,
- pidetään työpaja YVAn ja hankekaavan yhdistämisestä 17.3.2016,
- jatkovaihtoehdon kehittämisessä integrointi kaavan valmisteluvaiheeseen vaikuttaa luontevamalta,

4. Hallituksen esityksen vaikutusten arvioinnin periaatteet

Jorma Jantunen esitteli hallituksen esityksen vaikutusten arvioinnin periaatteita (diaesitys).

Työryhmä keskusteli vaikutusten arvioinnista. Todettiin, että hallituksen esityksen lähtiessä lausunolle on aluehallinnon rakenneratkaisu todennäköisesti vielä epäselvä.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen,

- työssä tulee korostaa ympäristövaikutuksia ja YVAN laadun varmistusta,
- vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös hallituksen esitykseen liittyvät lupalait ja tärkeänä osana myös YVAN ja hankekaavan yhdistäminen,
- tämän lisäksi viranomaisvaikutukset, toiminnanharjoittajanäkökulma ja yritysvaikutukset on tärkeää ottaa huomioon, muun muassa sujuvoituuko menettely ja tuleeko vaikutusmahdollisuus selkeämmäksi muiden asianosaisten osalta,
- kustannusvaikutukset tarkastellaan makrotasolla ja yritystasolla,
- vaikutusten arviointia käsitellään 4.4. työryhmäkokouksessa.

5. Hallituksen esitysluonnoksen käsittely

Työryhmä kävi läpi hallituksen esitysluonnoksen. Seuraavassa on lähinnä käsitelty pykälien yhteydessä tehty puheenjohtajan yhteenveto työryhmän keskusteluun perustuen.

- 1 § -
- 2 § Säilytetään vaikutus ”maahan” ja muutetaan ”maankäyttö” tilalle ”alueiden käyttö”.
- 3 § -
- 4 § Hankeluettelon ja yksittäistapaussoveltamisen säädöstarvasta oli kaksi ehdotusta. Vaihtoehdossa 1 säädettäisiin lain tasolla hankeluettelon toimialat, mutta hankeluettelo säilyisi asetuksessa. Vaihtoehdossa 2 hankeluettelo ja yksittäistapaussoveltamisen päätöksentekoperusteet nostettaisiin lain liitteiksi. Hankeluettelon siirto liitteeksi olisi vain tekninen muutos. Työryhmän linjaus oli vaihtoehto 2 ja hankeluettelon toimialat luetellaan pykäläperusteluissa.

Lisäksi tutkitaan mahdollisuus lisätä hankeluettelon kohdan 12 määritelmään sanat ”laadultaan ja ympäristövaikutuksiltaan” seuraavasti: *12) edellä kohdassa 1-11 mainittujen toimialojen hankkeiden kooltaan, laadultaan ja ympäristövaikutuksiltaan vastaaviin muutoksiin.*

- 5 § -
- 5b § -
- 6 § Lisätään yksittäistapauksessa tehdyn päätöksen toimittaminen aloitteen tehneelle taholle.

Toinen momentti kirjoitetaan vaihtoehdon 2 mukaisesti eli päätöksentekoperustelut nostetaan lain liitteeksi, kuten linjattiin 4§:ssä.

Kolmas momentti tarkastellaan vielä uudestaan siltä osin, onko syytä säätää tilanteesta, etteivät hankkeesta vastaavan esittämät ja viranomaisen päätöksessään mainitsevat lieventämistoimet toteutuisikaan lupahakemuksessa.

- 7 a § Lisätään hankkeesta vastaava osallistumaan ennakkoneuvotteluun. Toiseen virkkeeseen lisätään sanat "suunnittelu" sekä "käytettävyyttä" seuraavasti: ...edistää hankkeen vaatimien arviointi-, **suunnittelu-** ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä parantaa selvitysten ja muiden asiakirjojen laatua ja **käytettävyyttä**...
- 7b Korvataan kolmannen momentin "ja" sanalla "tai".
- 7c § Lisätään subjekti mukaan a-e –kohtiin.
- 8 a § Selvitetään onko 1 ja 2 momentissa tarpeettomasti toistettu mielipiteiden ja lausuntojen antaminen. Tarkistetaan lisäksi, miten YSL:ssä on säädetty kuulutuksen sisällöstä. Satu Räsänen selvittää viimeisen momentin tarpeellisuutta hankkeesta vastaavan kilpailuasemasta.
- 11 § Muutetaan ensimmäisen virkkeen "arviointiohjelma" sanaksi "arviointiselostus". Määräajat pidetään ennallaan.
- 12 § -
- 12 a § -
- Uusi luku koskien lupamenettelyä. Pidettiin hyvänä ratkaisuna säätää YVAL:ssa muutosdirektiivin lupamenettelyä ja lupaa koskevista velvoitteista sekä kirjoittaa lupalakeihin viittauspykälä. Nykylakien viittaukset kumottaisiin.
- 13 § Kirjoitetaan ensimmäinen momentti seuraavasti: ...*hakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja yhteysviranomaisen **siitä antama lausunto arviointiselostus, joka sisältää**...*

Poistetaan toisesta momentista sana "tarvittaessa". Lisätään ennen kansainvälistä kuulemistä sanat "tässä laissa". Korvataan sana "asiakirjat" sanoilla "lausunnot, mielipiteet ja neuvottelujen tulokset".

- 13 a § Vaihdetaan pykälien paikkaa niin, että 13 b § tulisi ennen 13a§:ää.
- 13 b § Kts 13 a §.
- 14 § -
- 14 a § Selvitetään tulisiko velvoite käännättää lupa tarpeellisilta osin olla säädetty lupaviranomaiselle vai YM:lle. Jatkoselvitetään, onko muilla ministeriöillä vastaavanlaisia järjestelyjä.
- 15 § -
- 16 § -
- 16 a § Laajennetaan otsikko vastaamaan sisältöä (hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen). Lisätään kumpaankin momenttiin sana "siitä" ennen pilkkua (...siitä, että).
- 18 § Lausunnot tällaisenaan.
- 19 § -
- 21 § Ensimmäinen momentti on syytä supistaa valtakunnan turvallisuutta koskevaan suuntaan tai poistetaan momentti kokonaan. 2 momentti konsultoitava vielä muita asianomaisia ministeriöitä.
- 22 § -

- Siirtymäsäännös. Poistetaan ”Ennen lain voimaantuloa...”.
Jatkopohdintaan tarvitaanko oma siirtymäsäännös arviointiselostuksen täydentämiselle. Pykäläperusteluihin direktiiviviittaus ao. kohtaan.

6. Työryhmän työn esittelytilaisuus sidosryhmille pe 15.4.2016

Keskusteltiin työn esittelytilaisuudesta. Tilaisuuteen varataan muutama valmisteltu puheenvuoro. Aineisto voi olla jaossa itse tilaisuudessa. Kutsuttavia olisivat ainakin YVA-menettelyn hankkeesta vastaavia, viranomaisia, ympäristöjärjestöjen YVA-asiantuntijoita, YVA-ry, ja kuntien edustajia.

7. Seuraavat tapahtumat

- YVA ja hankekaava –workshop 17.3.2016. klo10.30-13
- Lisäkokous 12 23.3. 9.15-15.00
- Kokous 13 siirtyi maanantaista 4.4.,pidettäväksi perjantaina 8.4.
- Työryhmän työn esittely sidosryhmille 15.4.2016 klo 9-12, YM Pankkisali

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.